

JULES VERNE

CĂLĂTORIE SPRE
CENTRUL PĂMÂNTULUI

Traducere de Dan Starcu

Prefață de Lucian Pricop

EDITURA CARTEX 2000

CUPRINS

<i>O călătorie extraordinară spre viitor</i> (Lucian Pricop)	7
Cap. I – Profesorul și familia lui.....	9
Cap. II – Un mister care trebuie elucidat cu orice preț.....	13
Cap. III – Exercițiile de scriere runică ale profesorului.....	18
Cap. IV – Pericolul morții prin înfometare	24
Cap. V – Foametea, victoria și groaza	28
Cap. VI – Discuții intense despre o expediție neobișnuită	33
Cap. VII – Curajul unei femei.....	40
Cap. VIII – Pregătiri serioase pentru coborârea pe vertical....	46
Cap. IX – Islanda! Dar ce urmează?	52
Cap. X – Discuții interesante cu savanții islandezi.....	58
Cap. XI – Intră în scenă Hans	63
Cap. XII – Un ținut sterp.....	69
Cap. XIII – Ospitalitatea la cercul arctic.....	74
Cap. XIV – Și Arctica poate fi inospitalieră	79
Cap. XV – În sfârșit, pe Snaefell	85
Cap. XVI – Coborând curajoși în crater	90
Cap. XVII – Coborârea pe verticală.....	96
Cap. XVIII – Minunile adâncurilor terestre	100
Cap. XIX – Studii geologice	105
Cap. XX – Primele semne ale amărăciunii.....	110
Cap. XXI – Compasiunea topește inima profesorului.....	114
Cap. XXII – Lipsa totală a apei.....	118
Cap. XXIII – Am dat de apă!	121
Cap. XXIV – Pătrunzând prin pământ, ca niște cârțițe.....	126

Cap. XXV – În adâncuri	130
Cap. XXVI – Cel mai mare pericol	134
Cap. XXVII – Pierdut în adâncurile Pământului	137
Cap. XXVIII – Salvarea din galeria șoaptelor	140
Cap. XXIX – Din nou împreună	145
Cap. XXX – Noua „Mare Internum“	148
Cap. XXXI – Pregătiri pentru o călătorie plină de descoperiri.....	155
Cap. XXXII – Minunățiile adâncurilor	159
Cap. XXXIII – Înfruntarea monștrilor	165
Cap. XXXIV – Gheizerul uriaș	171
Cap. XXXV – Furtuna electrică	176
Cap. XXXVI – Discuții științifice liniștite	181
Cap. XXXVII – Muzeul de geologie Liedenbrock	186
Cap. XXXVIII – Profesorul triumfă iar	190
Cap. XXXIX – Decor păduros, iluminat electric	196
Cap. XL – Pregătiți să aruncăm în aer trecerea către centrul Pământului	202
Cap. XLI – Marea explozie și prăbușirea în adânc	207
Cap. XLII – Cu toată viteza printre grozăviile întunericului ..	211
Cap. XLIII – Aruncați printr-un vulcan, în cele din urmă!	217
Cap. XLIV – Pământuri însoțite în Mediterana albastră	222
Cap. XLV – Totul este bine când se termină cu bine!.....	228

O călătorie extraordinară spre viitor

Romanul lui Jules Verne, *Călătorie spre centrul Pământului* (titlul original, francez, *Voyage au centre de la Terre*), apare pentru întâia dată în format mic în 1864, fiind reeditat *in octavo* pe 13 mai 1867 (cu două capitole suplimentare).

Pe un algoritm pe care Jules Verne îl creează și care-i asigură specificitatea, povestea se dezvoltă natural, deși întâmplările sunt cu totul extraordinare. După descoperirea unui manuscris vechi cu rune, un savant, nepotul său și ghidul lor întreprind o călătorie spre centrul Pământului, folosind pentru asta un vulcan islandez.

Romanul constituie un amestec abil de fapte științifice, extrapolări și aventuri. Introducerea romanului reflectă preocuparea pentru o știință tânără, criptologia, pentru ca în narațiune să fie chemate, ulterior, două științe în plină ascensiune, paleontologia și geologia.

Profesorul Otto Lidenbrock, specialist în mineralogie, locuiește într-un apartament din Hamburg, împreună cu nepotul Axel, servitoarea Martha și nepoata sa, Grauben. Într-o zi, profesorul aduce acasă o carte veche conținând o foaie cu un limbaj codat, semnată „Arne Saknussemm“. În ciuda eforturilor, profesorul Lidenbrock eșuează în încercarea sa de a descifra codul; pentru asta se autopedepsește cu înfometare, extinzând această pedeapsă și asupra celorlalți membri ai casei sale. Din întâmplare, Axel, rămas singur în odaia acestuia, descifrează mesajul și vrea să-l arunce în foc după ce îi citește conținutul, adică instrucțiunile lui Arne legate de o descindere în centrul Pământului. Profesorul vine acasă, află și el mesajul și imediat își face bagajele, care includ printre altele accesorii de alpinism, spre dezamăgirea lui Axel care nu este pregătit pentru o astfel de călătorie.

Cei doi pleacă spre Islanda. Ajunși acolo îl angajează pe Hans, un localnic care se bucură de renumele de a fi o călăuză încercată. Însoțiți de Hans, se duc la vulcanul stins Sneffels și încep coborârea, având asupra lor lanterne, târnăcoape și mâncare pentru câteva luni bune. La un moment dat rămân fără apă și Hans îi ajută făcând o gaură în perete, de unde țâșnește apă fierbinte, dar potabilă. La un moment dat, Axel se rătăcește, dar este găsit ulterior. Călătorii ajung la o pânză de apă care mai târziu se va dovedi a fi o mare subterană. Ei încearcă să o traverseze construindu-și o barcă, dar curenții îi împing înapoi de unde au plecat; pe parcursul călătoriei, ei descoperă fosile cu care profesorul ar putea să-și îmbogățească colecția și să-și sporească reputația.

Cutreierând regiunea în care au ajuns, găsesc semne care atestă că Arne a fost pe acolo, precum și un tunel blocat de o stâncă. Ei detonează stânca cu dinamita pe care o au la dispoziție, dar forța exploziei provoacă revărsarea apei prin gaura produsă. Luați de ape, ajung ulterior să urce, împinși de lava din jurul lor. În cele din urmă sunt aruncați prin vulcanul Etna în Marea Mediterană, pe insula Stromboli, în apropierea Siciliei. De acolo se întorc acasă, iar Axel și Grauben se căsătoresc.

Cartea s-a inspirat din lucrarea lui Charles Lyell *Geological Evidences of the Antiquity of Man*, apărută în 1863. La acea vreme, geologii abandonaseră teoriile biblice referitoare la formarea Pământului și era general acceptată ideea că sfârșitul ultimei glaciațiuni a marcat apariția omenirii, dar Lyell a descoperit noi dovezi care trimiteau originea oamenilor mult mai departe în timp. Cartea lui Lyell a influențat și a doua ediție a lucrării lui Louis Figuier, *La Terre avant le déluge* (1867), care includea ilustrații cu sălbatici purtând piei de animale și mânuind topoare de piatră.

Să scrii un roman SF în 1864 și să rămâi actual și 150 de ani mai târziu sunt probe ale literaturității unui text, iar *Călătorie spre centrul pământului* împlinește multiplu această performanță. Stau mărturie numeroasele ecranizări ale cărții, precum și raportarea involuntară a cercetătorilor teritoriilor subterane la lumea imaginată de Jules Verne. Valide sau nu, proiecțiile utopice ale subteranului sunt, la prozatorul francez, destinate aceluiași public, ca și la jumătatea secolului al XIX-lea: cel care are, mai presus de trecut, un viitor.

Lucian Pricop